

Obsah

Předmluva	9
1. Užívání návykových látek	12
1.1 Sociální a zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek	25
1.2 Abúzus návykových látek v Evropě a České republice ...	35
1.3 Abúzus návykových látek a problém jejich validity a reliability při měření	40
1.4 Percepce a reflexe rizik spojených s užíváním návykových látek	42
2. Sociodemografická analýza dat abúzu návykových látek: srovnání mezi lety 2020 a 2023	44
2.1 Metodologie měření abúzu návykových látek	47
2.2 Alkohol	50
2.3 Tabákové, nikotinové a související výrobky	54
2.4 Léčiva a léčivé přípravky	58
2.5 Nelegální návykové látky	62
3. Reflexe ohrožení návykovými látkami	68
3.1 Metodologie měření ohrožení v souvislosti s užíváním návykových látek	68
3.2 Předvýzkum v letech 2018–2019	73
3.3 Restrukturalizované měření z let 2020–2021	87
3.3.1 Alkohol	88
3.3.2 Tabákové, nikotinové a související výrobky	91
3.3.3 Léčiva a léčivé přípravky	94
3.3.4 Nelegální návykové látky	97
3.3.5 Souhrnné výsledky měření ohrožení	100

4.	Hodnotové kontexty abúzu návykových látek	102
4.1	Zkoumání hodnot	104
4.1.1.	Metodologie měření hodnot	108
4.1.2	Problém validity a reliability při měření hodnotových preferencí	115
4.2	Hodnotové konsekvence abúzu návykových látek: měření v letech 2020 a 2023	117
4.3	Hodnotové konsekvence abúzu alkoholu	120
4.4	Hodnotové konsekvence abúzu tabákových, nikotinových a souvisejících výrobků	128
4.5	Hodnotové konsekvence abúzu léčiv a léčivých přípravků	137
4.6	Hodnotové konsekvence abúzu nelegálních návykových látek	145
5.	Návykové látky a volný čas: srovnání let 2020 a 2023	155
6.	Abúzus nově populárních legálních návykových látek	168
6.1	Nikotinové sáčky	169
6.2	Konopné produkty CBD, HHC	177
6.3	Kratom	185
6.4	Energetické nápoje	192
7.	Sociální prevence abúzu návykových látek	201
7.1	Problém sociální prevence z hlediska jednotlivých dimenzí ohrožení	208
7.2	Využití hodnotového a volnočasového kontextu abúzu a ohrožení při přípravě programů sociální prevence	212
	Namísto závěru	222

Souhrn	225
Summary	229
Literatura.....	236
Seznam tabulek	256
Seznam obrázků.....	260
Seznam rovnic.....	261
Rejstřík	262
Příloha 1: Katalog volnočasových aktivit (verze 4.3.0)	269

žijní uživatelé i jeho okolí. Jejich užívání vyvolává vážné diskuse a kontroversy na jejich prohibiční, legalizační kriminalizační se vztahují například k otázkám společnosti. Průběhy výzkumu a přehledy této knihy jsme navíc systematicky kategorizovali do těchto základních skupin:

1. Legální návykové látky
 - a. Alkohol
 - b. Tabákové, nikotinové a související výrobky (zkráceně užíváno také jako „kouření“)
 - c. Léčiva a léčivé přípravky (zkráceně užíváno pojmem „léky“)
2. Nelegální návykové látky (zkráceně užíváno pojmem „nelegální drogy“)
3. Nově populární legální návykové látky

Monografie, kterou právě držíte v ruce, prezentuje výsledky mezioborového plošného výzkumného zetřetí realizovaného v období před pandemií onemocnění Covid-19 (sběr 2018–2019), v období pandemie (sběr 2020–2021) a v období postpandemického období (sběr 2022). Ambicí výzkumu bylo analyzovat souvislosti mezi sociodemografickými charakteristikami široké škály vnímavých sociálních a zdravotních ohrožení (sběr 2018–2019, 2020–2021) a jejich výměnnými preferencemi (sběry 2020–2021, 2022) a volným časem (sběr 2020–2021, 2022) respondentů. Cílem celého výzkumu a také jeho výsledkem byl vytvořený tým Cyfrolodické teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.